זָקֵן שַׁאנִי – שונה משאר אנשים, בכך יֵדֵיעַ לְאַקְנוּיֵי – לפי שחכם הוא ויודע שאם לא יקנה את שטרותיו ללווים בקנין גמור לא יחול המקח. ואין להביא ראיה ממנו לספיקו של רמי בר חמא לגבי אשה שאינה בקיאה בדינים כל כך, ויתכן שלא ידעה שצריכה להקנות לבעלה את הטבלא בקנין גמור.

אֶלָּא אָמַר רָבָא, ספק זה יש לפשוט מֵהָכָא – מדין זה. שנינו במשנה (ב"ב קעה:), עֵרֶב על שטר הלוואה, הַיּוֹצֵא לְאַחַר חֲתִימַת שְׁטָרוֹת – שלאחר שחתמו העדים על השטר, הוסיף וכתב בכתב ידו 'ואני ערב', הדין הוא שגּוֹבֶה המלוה מהערב מִנְכָסִים בְּנֵי חוֹרִין הנמצאים בידו, ואינם מכורים או משועבדים לאחרים. ומסתימת המשנה משמע שמדובר אף באופן שהוסיף הערב וכתב 'ואני ערב' לאחר שהלוה כבר מסר השטר לידי המלוה, ואנו תולים שהמלוה הקנה את השטר לערב, כדי שיהיה השטר שייך לו ויוכל להקנות ולשעבד את נכסיו למלוה, בכך שיוסיף ויכתוב 'ואני ערב'. ומוכח שכל אדם יודע להקנות את שטרו לאדם המתחייב על ידי השטר, ויש לפשוט מכאן שכמו כן יודעת האשה להקנות את הטבלא לבעל בכדי שיחולו הגירושין כדין. דוחה הגמרא, אָמַר רַב אַשִׁי, מַאי קוּשְׁיָא – גם אם נאמר שאין האשה מתגרשת בגט שנכתב על טבלא שלה, לא יקשה מערב המתחייב בשטר של המלוה, לפי שזֶּהְלְמָא – יתכן שנָּבְרָא שַׁאנִי דְּיֵדֵיעַ לְאַקְנוּיֵי – דין איש שונה מדין אשה לפי שאיש בקי יותר בדינים ויודע שבכדי שהקנין יחול צריך הוא להקנות את השטר למקנה, אבל אשה אינה בקיאה בדינים.

אֶלָּא אָמַר רַב אַשִׁי, ספק זה יש לפשוט מֵהָכָא – מדין זה. שנינו במשנה (לקמן כב:) אִשָּׁה העומדת להתגרש, כּוֹתֶבֶת אֶת גִּיטָּהּ – יכולה לכתוב את גיטה על נייר שלה ולהקנותו לבעלה, ובעלה חוזר ונותנו לה לשם גירושין. וְכמו כן הָאִישׁ שפורע לאשתו את כתובתה, כּוֹתֵב אֶת שׁוּבְרוֹ – יכול לכתוב את שטר הראיה שפרע את הכתובה ולהקנותו לאשה, והאשה מחתימה עליו עדים וחוזרת ומוסרתו לבעל כדי שיהיה בידו לראיה. והטעם שיכולים לעשות כן, לפי שֶׁאֵין קִיּוּם הַגֵּט אֶלָּא בְּחוֹתָמָיו – הכשרו של הגט והשטר הוא על ידי העדים החתומים בו, ואין חילוק מי כתבם. ומוכח שגם אשה יודעת להקנות את הגט לבעלה לאחר שכתבה אותו, ואם כן אפשר לגרש אשה גם בגט שנכתב על גבי טבלא שלה.

הגמרא מביאה דין נוסף בענין למגרש את אשתו על ידי עבד: אָמַר רָבָא, בעל שׁכָּתַב לָהּ לאשתו גֵּט, וְנָתְנוֹ בְּיַד עַבְדּוֹ, וְכָתַב לָהּ שֶׁטַּר מַתָּנָה עָלָיו – על העבד, קְנָאתְהוּ את העבד ואת הגט שבידו, וּמִתְגָּרֶשֶׁת בּוֹ – בגט שבידו, כיון שהעבד כחצרה הוא, ושנינו לקמן (עז.) שאם זרק הבעל גט לתוך חצרה הרי זו מגורשת. ואף שבשעה שנתן הבעל את הגט לידי העבד לא היה העבד שלה ולא נתקיים 'ונתן בידה', מכל מקום כשהבעל מקנה לה את העבד, הרי גיטה וחצרה באים מרשות הבעל לידה בבת אחת, ומתגרשת בכך.

מקשה הגמרא, וְאַמַּאי – מדוע היא מגורשת בכך, והרי העבד אינו קבוע במקום אחד אלא חָצֵר מְהֻלֶּכֶת הִיא, וְחָצֵר מְהֻלֶּכֶת ממקום למקום, שאינה קבועה במקומה, לֹא קָנְתָה בעליה את הנכנס לתוכה. וְכִי תֵּימָא – ואם תרצה לתרץ שדברי רבא שכשהגט בידי העבד היא מגורשת, אינם אמורים כשהעבד מהלך אלא רק בְּאופן שהעבד עוֹמֵד, ולכן הוא קונה לאשה כחצר, וְהָאָמַר רָבָא – והרי רבא עצמו אמר שכָּל דבר שֶׁאִילּוּ הוא היה מְהַלֵּךְ לֹא קָנָה בעליו בקנין חצר את הנכנס לתוכו, אזי גם כאשר הדבר ההוא עוֹמֵד וְיוֹשֵׁב ולא מהלך, לֹא קָנָה בעליו את הנכנס לתוכו בקנין חצר. שכיון שיש לו אפשרות ללכת, אינו דומה לחצר שאינה ראויה ללכת. מתרצת הגמרא, וְהִלְכְתָא – הדין הנזכר שהאשה מגורשת כאשר הגט בידי העבד, אמור רק בְּכַפּוּת – כאשר העבד כפות ואינו יכול להלך, שבאופן זה ההלכה היא שדינו כחצר שאינה מהלכת שקונה עבור בעליה את הנכנס לתוכה.

דין נוסף דומה לדין הקודם: וְאָמַר רָבָא, בעל שׁכָּתַב לָהּ לאשתו גֵּט, וְנָתְנוֹ להגט בַּחֲצֵרוֹ, וְכָתַב לָהּ שֶׁטַּר מַתָּנָה עָלָיו – על החצר, האשה קָנְאַתְהוּ את החצר ואת הגט שבתוכה, וּמִתְגָּרֶשֶׁת בּוֹ – בגט זה, וכמו שנתבאר לעיל שגיטה וחצרה באים מרשות הבעל לידה בבת אחת, ומתגרשת בכך.

וְצִרְיכָא – רבא הוצרך להשמיע דין זה ש'גיטה וחצירה באים כאחת' הן באופן שנתן הגט ביד עבדו והן באופן שנתן הגט בחצרו, משום דְּאִי אַשְׁמְעִינָן – אם היה משמיענו דין זה רק בְּעֶבֶד, הֲוָה אָמֵינָא – היינו אומרים שדַּוְקָא באופן זה שנתן הגט ביד העֶבֶד שלו והקנהו לאשה הגט בשר, אֲבָל אם הניח את הגט בחָצֵר שלו והקנה אותה לאשה, לֵימְרוּ – יש לגזור שלא תתגרש באופן זה מִשּׁוּם חֲצֵרָה הַבָּאָה לְאַחַר מְכָּאן – כדי שלא יטעו לומר שהיא מגורשת אף באופן שנתן הבעל את הגט בחצר של אדם אחר, ולאחר מכן אותו אדם מכר או נתן את החצר לאשה, ובאמת הדין הוא שאינה מגורשת בכך ומכיון שהאשה לא קיבלה את הגט לידיה מהבעל. והוצרך רבא להשמיע שלא גזרו כן ומגורשת היא כשחצרה וגיטה באין לה כאחד מידי בעלה.

וְאִי אַשְׁמְעִינָן – ואם היה רבא משמיע דין זה רק באופן שנתן הגט בחָצֵר, הֲוָה אָמֵינָא – היינו אומרים שדַּוְקָא בשנתן הגט בחָצֵר שלו והקנה אותה לאשה הגט בשר, אֲבָל אם נתן הגט ביד עֶבֶד כפות שלו והקנה אותו לאשה, לֵימְרוּ – נגזור ונפסול גט הניתן ביד עבד כָּפוּת, אָמְטוּ – מחשש שיבואו לטעות ולהכשיר גם גט הניתן ביד עבד שֶׁאֵינוֹ כָּפוּת, לכך קָא מַשְׁמַע לָן – הוצרך רבא להשמיענו שאין גוזרים כן, ובאופן שנתן גט בידי עבד כפות, הגט כשר.

אביי חולק על הדין שגיטה וחצירה באים כאחת: אָמַר אַבָּיֵי, מִכְּדִי – מאחר שהדין שאפשר לגרש על ידי נתינת גט בחָצֵר האשה, מֵהֵיכָא אִיתְרַבִּי – מהיכן נלמד, מִ'יָּדָהּ' – ממה שנאמר בתורה (דברים כד א) 'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ', אם כן יש לומר מָה יָּדָהּ – כמו שגירושין על ידי נתינת הגט בידה, דְּאִיתָא – נעשים בֵּין מִדַּעְתָּהּ וּבֵין בְּעַל כּוֹרְחָהּ, שהרי האשה מתגרשת אף בלא הסכמתה, אַף גירושין על ידי נתינת הגט בחֲצֵרָהּ, דְּאִיתָא – נעשים באופן שהם יכולים להתקיים בֵּין מִדַּעְתָּהּ וּבֵין בְּעַל כּוֹרְחָהּ, וְהָא מַתָּנָה – והרי כשמגרשה על ידי שנותן לה את חצרו שבתוכה הגט או את עבדו שבידו הגט, גירושין אלו מִדַּעְתָּהּ אִיתָא בְּעַל כּוֹרְחָהּ לֵיתָא – אם תסכים להם היא שתתגרש ואם לא, לא תתגרש, שכן אם תסרב לקבל מבעלה את המחנה, דהיינו החצר או העבד, לא תזכה בהם ואינה מגורשת, ולכן גירושין באופן זה אינם דומים ל'ידה', ולכן אף באופן שמסכימה לזכות בחצר או בעבד אינה מגורשת.

מַתְקִיף לָהּ רַב שִׁימִי בַּר אַשִׁי על דברי אביי, וְהָא שְׁלִיחוּת לְקַבָּלָה – והרי שליח האשה לקבל עבורה את הגט מהבעל, דְּמַדַּעְתָּהּ אִיתָא, בְּעַל כּוֹרְחָהּ לֵיתָא – שליחותו היא רק כאשר האשה רוצה בכך, ואין השליח יכול לזכות עבורה בגט בעל כרחה, וְמכל מקום כאשר מינתה שליח לקבלה מרצונה קָא חָזֵי שָׁלִיחַ לְקַבָּלָה – מועילה השלִיחות והיא מתגרשת על ידי שהשליח מקבל הגט מהבעל. ואם כן גם כאשר האשה מקבלת מרצונה את החצר או את העבד, יחולו הגירושין.

אומרת הגמרא, וְאַבָּיֵי יתרץ את הקושיא משלִיחות לקבלה, אָמְטוּ שְׁלִיחוּת מִ'יָּדָהּ אִיתְרַבִּי – וכי דין זה שיכולה האשה למנות שליח לקבלה נלמד מ'ונתן בידה', גירושין על ידי שלִיחות לקבלה מְוִשְׁלַח וְשִׁלְּחָהּ אִיתְרַבִּי, כמבואר לקמן (סב:) שמכך שנאמר בתורה (דברים כד א) 'וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ' אף שהיה די לומר 'וְשִׁלַּח מִבֵּיתוֹ', הרי זה כאילו כתוב 'וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ' [ולא מפיק ה"א], ומלמד שגם האשה עושה שליח. וכיון ששליח לקבלה אינו נלמד מ'ידה', לכן אפילו שאין השליח דומה ל'ידה' ואינו יכול לגרשה בעל כרחה, מכל מקום יכול לקבל עבורה את הגט מרצונה.

וְאִי בְּעֵית אֵימָא – תירוץ אחר, שְׁלִיחוּת לְקַבָּלָה נַמִּי אַשְׁכְּחָן בְּעַל כּוֹרְחָהּ – גם נעשית בעל כרחה של האשה, שֶׁכֵּן אדם שהשיא את בתו הקטנה, ורוצה בעלה לגרשה בעודה קטנה, הָאָב מְקַבֵּל מהבעל גֵּט לְבִתּוֹ קְטַנָּה זו, בְּעַל כּוֹרְחָהּ של בתו, ומכיון שיש אופן שבו מתגרשת האשה על ידי שלִיחות לקבלה בעל כרחה, נמצא ששלִיחות לקבלה דומה לגירושין בידה. אבל גירושין על ידי מתנה, אין אופן שבו הם יתקיימו בעל כרחה, ואינם דומים לגירושין בידה, ולא יחולו.

שנינו במשנה, על הכל כותבין את הגט, עַל הֶעֱלָה שֶׁל זַיִת וְכִבּוּי', ועל הקרן של פרה ונותן לה את הפרה, על יד של עבד ונותן לה את העבד: שואלת הגמרא, בְּשֶׁלְמָא לש הכתוב על גבי יָד דְּעֶבֶד מובן מדוע מגורשת רק אם נותן לה את כל העבד,

כיון שלא אֶפְשָׁר לְמַקְצֵייהּ – אי אפשר לקצוץ את ידו ולתת לאשה, מכיון שאסור לאדון לחבול בעבדו, ולכן צריך הבעל לתת לה את כל העבד, אֶלָּא יש להקשות, מדוע הכותב גט על קֶרֶן שֶׁל פָּרָה צריך ליתן לאשה את כל הפרה, לִיקְצֵייהּ וְלִיתְּבֵיהּ לָהּ – הרי יכול לקצוץ את הקרן ולתת לה. מתרצת הגמרא, אָמַר קְרָא (דברים כד א) 'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן' לָהּ, ולמדנו מפסוק זה שספר הכשר לגט הוא מִי שֶׁאֵינוֹ מְחוּפָּר אֶלָּא כְּתִיבָה וּנְתִינָה – שבכדי לגרש עמו אין צריך דבר נוסף מלבד כתיבת הגט ונתינתו לידי האשה, יָצָא – נתמעט גט זֶה שנכתב על קרן של פרה, שֶׁמְּחוּפָּר כְּתִיבָה קְצִיצָה וּנְתִינָה – שבכדי לגרש בו צריכים מלבד הכתיבה והנתינה גם לקצוץ את הקרן, ולכן שנינו שנותן לה את כל הפרה, ושוב אין הגט זקוק לקציצה.

שנינו במשנה רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר וכו' אין כותבין לא על דבר שיש בו רוח חיים ולא על האוכלים: הגמרא מבררת, מַאי טַעְמָא דְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי שפוסל גט שנכתב על דבר שיש בו רוח חיים או על דברי מאכל. ומביאה הגמרא ברייתא שבה מבוארת שיטתו, דְּתַנְיָא, ממה שנאמר בתורה (דברים כד א) 'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ' היה משמע שאין לִי להכשיר גט אֶלָּא כשנכתב על גבי 'סֵפֶר' [–קלף]. מִנַּיִן לְרַבּוֹת גט שנכתב על כָּל דָּבָר אחר, תַּלְמוּד לוֹמַר 'וְכָתַב לָהּ' ומכך שלא נאמר בקיצור 'ונתן ספר כריתות בידה', למדנו שהגט כשר מִכָּל מָקוֹם – בכל אופן, אפילו אם נכתב שלא על קלף. וְאִם בֵּן שאין צריך לכתוב גט דווקא על קלף, מַה תַּלְמוּד לוֹמַר 'סֵפֶר'. אלא יש לדרוש, מַה 'סֵפֶר' – כמו ש'ספר' הוא דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים וְאֵינוֹ אוֹכֶל [–דבר מאכל], אַף כָּל דָּבָר שבאים לכתוב עליו גט, צריך להיות דבר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וְאֵינוֹ אוֹכֶל. ומכאן למד רבי יוסי הגלילי את דינו.

וְרַבָּנָן ישיבו לדברי רבי יוסי הגלילי, אִי כְּתִיב – אם היה נאמר 'וכתב לה בְּסֵפֶר' היינו דורשים כִּדְקָאָמְרַתְּ – כפי שאמרת שהגט צריך להכתב על גבי דבר הדומה לספר, אבל הַשְׁתָּא דִּכְתִיב – כעת שכתבה התורה 'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת', לְסִפְרֵית דְּבָרִים הוּא דְּאָתָא – משמעות 'ספר כריתות' הוא סיפור דברי הכריתות, ובא ללמד שהבעל צריך לכתוב לאשה את סיפור הדברים שמגרשה, ולא ללמדנו שצריך כתיבה על קלף. שואלת הגמרא, וְרַבָּנָן, הַאי – מה שנאמר 'וְכָתַב', מַאי עֲבֵדִי לֵיהּ – מה הם דורשים מכך. הרי לא הגבילה התורה את כתיבת הגט דווקא על קלף, שנצטרך לרבות שאר דברים. משיבה הגמרא, מִיבָּעֵי לְהוּ 'וכתב', כדי ללמד שרק בִּכְתִיבָה מִתְגָּרֶשֶׁת, וְאֵינָהּ מִתְגָּרֶשֶׁת בִּכְסָפָהּ – אם נתן לה בעלה פרוטה ואמר לה התגרשי בה. וצריך לימוד מיוחד לזה, כִּי סָלְקָא דַּעְתָּךְ אָמִינָא שכיון שנאמר (דברים כד ב) 'וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר', והסמיכה התורה את הגירושין [–'ויצאה מביתו'] לקידושין [–'והיתה לאיש אחר'], אַקִּישׁ יְצִיאָה לַהֲוָיָיה – יש להקישם ולדרוש מָה הֲוָיָיה – קידושין בִּכְסָפָהּ, אַף יְצִיאָה – גירושין נַמִּי בִּכְסָפָהּ, ותתגרש גם על ידי כסף, לכך קָא מַשְׁמַע לָן הפסוק 'וכתב', ללמד שאינה מתגרשת אלא בכתיבה.

שואלת הגמרא, וְאִידָךְ – ורבי יוסי הגלילי, מנין הוא לומד שאין אשה מתגרשת בכסף. ומשיבה, נַפְקָא לֵיהּ – לומד זאת מִמה שנאמר 'סֵפֶר כְּרִיתוּת' – הסמיכה התורה תיבת 'ספר' לתיבת 'כריתות', ויש ללמוד מכך ש'סֵפֶר' בלבד 'כּוֹרְתָהּ' – מגרשה מבעלה, וְאֵין דָּבָר אַחֵר – שאינו ספר כּוֹרְתָהּ. שואלת הגמרא, וְאִידָךְ – וחכמים, מה הם דורשים מסמיכות תיבת 'ספר' לתיבת 'כריתות'. ומשיבה, מִיבָּעֵי לֵיהּ ללמד שהגט מוכרח להיות דָּבָר הַפּוֹרֵת – מבדיל לעולם בֵּינוֹ לְבֵינָהּ – בין האיש לאשה. וּכְדַתַנְיָא, האומר לאשתו 'חֲרֵי זֶה גִּיטֵּיךְ עַל מְנָת שֶׁלֹּא תִּשְׁתִּי יַיִן לעולם', או שאמר לה 'הרי זה גיטך עַל מְנָת שֶׁלֹּא תֵּלְכִי לְבֵית אָבִיךְ לְעוֹלָם', אֵין זֶה 'ספר כְּרִיתוּת' ואינה מגורשת, לפי שלעולם היא מחוייבת לתנאי זה, ונמצא שלעולם היא קשורה לבעל ואינה מובדלת ממנו. אבל האומר 'הרי זה גיטך על מנת שלא תשתי יין עַד שֶׁשִּׁשִּׁים יוֹם', חֲרֵי זֶה בכלל 'ספר כְּרִיתוּת' ומגורשת, מכיון שלאחר שלושים יום שתקיים את התנאי אינה קשורה עוד לבעל. שואלת הגמרא, וְאִידָךְ – רבי יוסי הגלילי, מנין הוא דורש שצריך גט הכורת לעולם, ומשיבה שהוא דרש זאת מִ'כְּרֵית' - 'כְּרִיתוּת' – מכך שהתורה האריכה וכתבה 'ספר כריתות' ולא 'ספר כורת', יש לרבות שצריך שתהיה כריתות והבדלה מוחלטת. שואלת הגמרא, וְאִידָךְ – חכמים, מה הם דורשים מאריכות לשון זו. ומשיבה, 'כְּרֵית - כְּרִיתוּת' לֹא דָּרְשֵׁי – חכמים אינם דורשים את אריכות לשון זו.

משנה

אֵין כּוֹתְבִין גט בְּדבר הַמְּחוּפָּר לְקַרְקַע, שצריך שבשעת הכתיבה יהיה הגט ראוי לנתינה, בלא שיצטרכו לתולשו מן המחובר. אבל אם כָּתְבוּ בְּמְחוּבָּר לקרקע, ואחר כך תָּלְשׁוּ מן הקרקע וְחָתָמוּ – והחתים את העדים חתמו על הגט התלוש, וְנָתְנוּ לָהּ, כָּשֵׁר, משום שהעיקר הוא שהחתימת יהיו כשהוא תלוש. רַבִּי יְהוּדָה חולק וּפוֹסֵל עַד שֶׁתְּהֵא גם כְּתִיבָתוֹ וְגַם חֲתִימָתוֹ בְּתָלוּשׁ.

דנה המשנה עתה בכתיבת גט על דבר שהכתב בו ניתן למחיקה: רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר אֵין כּוֹתְבִין גט, לֹא עַל הַנְּיָיר הַמָּחוּק – שהיה כתוב בו ונמחק, וְלֹא עַל הַדִּיפְתְּרָא – קלף שאינו מעובד היטב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַזְדַּיֵּף – שאפשר לזייף גט כזה, וחוששים שמא כתב בו הבעל תנאי לטובתו, והיא תמחוק את הגט עד מקום חתימת העדים, ותכתוב חדש ללא תנאי, ולא תהיה ניכרת המחיקה. וַחֲכָמִים מַכְשִׁירִין משום שעדי המסירה יודעים אם היה בו תנאי, ויבחינו בזיוף:

גמרא

שנינו במשנה, כָּתְבוּ עַל דבר הַמְּחוּפָּר לקרקע, תלשו וחתמו ונתנו לה, כשר. מקשה הגמרא, וְהָאֲמַרְתְּ רֵישָׁא – הרי שנינו ברישא, שאֵין כּוֹתְבִין גט על דבר המחובר לקרקע. מתרצת הגמרא, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, וְהוּא – דין הסיפא שאם כתב במחובר כשר, מדובר שֶׁשִּׁייֵר מָקוֹם הַתּוֹרָף – מקום כתיבת עיקר הגט, וכתבו לאחר שתלשו מן המחובר, והגט וכשר הוא, לפי שהנאמר בתורה (דברים כד א) 'וכתב ונתן' אינו אלא על כתיבת התורף. וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַב אוֹשַׁעְיָא וְהוּא שֶׁשִּׁייֵר מָקוֹם הַתּוֹרָף, וְכֵן אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חָנָה אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן וְהוּא שֶׁשִּׁייֵר מָקוֹם הַתּוֹרָף. מוסיפה הגמרא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר הִיא – לפי תירוץ זה צריך להעמיד את משנתינו כשיטת רבי אלעזר, דְּאָמַר עֲדֵי מְסִירָה כְּרָתֵי – העדים שמעידים על מסירת הגט מהבעל לאשה, הם המכשירים את הגט, ומה שנאמר בתורה 'וכתב' אין הכוונה לחתימת העדים אלא לכתיבת הגט, ולכן צריך שהכתיבה תהיה בתלוש. וְחַכְמֵי קָאָמַר – כך כוונת התנא, לכתחילה מדרבנן אֵין כּוֹתְבִין אפילו את הַטּוֹפָּס של הגט, על דבר המחובר לקרקע, גזירה שֶׁמָּא ימשך וְיִכְתּוֹב גם את התּוֹרָף על דבר המחובר לקרקע, אבל אם כבר כָּתְבוּ לַטּוֹפָּס במחובר, וְתָלְשׁוּ, וּכְתָבוּ לַתּוֹרָף בתלוש, וְנָתְנוּ לָהּ, הגט כָּשֵׁר. וְרֵישׁ לָקִישׁ אָמַר – תירץ את המשנה באופן אחר, שהרי חָתְמוּ שָׁנִינוּ – הלא שנינו במשנה כתוב 'כתבו במחובר, תלשו וחתמו ונתנו לה, כשר', ומשמע חתימה ממש, אבל כתיבת כל הגט [אף התורף] נעשתה במחובר. אלא הטעם הוא הואיל וְמשנתינו כְּרַבִּי מֵאִיר הִיא דְּאָמַר עֲדֵי חֲתִימָה כְּרָתֵי, ומה שנאמר בתורה 'וכתב' הכוונה לחתימת העדים שהם עיקר הגט, וכיון שהם חתמו בתלוש, הגט כשר. וְחַכְמֵי קָאָמַר – ומה שאמר התנא ברישא שאין כותבין במחובר לקרקע, כוונתו שלכתחילה אֵין כּוֹתְבִין את תּוֹרָף הגט, על דבר המחובר, גְּזֵירָה שֶׁמָּא יַחְתּוֹם – שמא יחתמו העדים על הגט בעודו מחובר, אבל אם כבר כָּתְבוּ לַתּוֹרָף על המחובר, וְתָלְשׁוּ וְחָתְמוּ וְנָתְנוּ לָהּ, הגט כָּשֵׁר, כיון שחתימת העדים שהיא עיקר הגט נעשתה בתלוש.

הגמרא דנה בכתיבת הגט על עציץ שיש בו נקב, וגידוליו נחשבים למחוברים לקרקע, כיון שהם יונקים מן האדמה דרך הנקב: כָּתְבוּ לגט עַל גבי כלי חֶרֶס שֶׁל עֲצִיץ נָקוּב אף שהוא נחשב מחובר לקרקע, הגט כָּשֵׁר, ומדובר דְּשָׁקִיל לֵיהּ וְיָהֵיב לֵיהּ נַיְהֲלָהּ – שהוא נוטל את כל העציץ ונותן לה, מבלי לעשות כל פעולה נוספת בין הכתיבה לנתינה, אבל אם כתב את הגט עַל עֲלֵה שֶׁל עֲצִיץ נָקוּב, אֲבַיֵּי אָמַר כָּשֵׁר, וְרָבָא אָמַר פָּסוּל. ומבארת הגמרא, אֲבַיֵּי אָמַר כָּשֵׁר